

VERSLAG FORUMBIJEENKOMST 7 JULI 2006: VOORSTELLING VAN HET CHARTER TUSSEN HET VERENIGINGSLEVEN EN DE VLAAMSE REGERING

De Vlaamse Regering heeft op 19 mei het voorstel goedgekeurd om een charter af te sluiten met de Verenigde Verenigingen, als start voor een structurele samenwerking. De forumbijeenkomst had als doel het charter en het structureel overleg voor te stellen, samen met de eerste uitvoeringsplannen. Die werden met de aanwezigen bediscussieerd.

Verwelkoming

Ann Demeulemeester sprak, namens de Verenigde Verenigingen, haar dank uit voor de ruime opkomst vanuit het middenveld en voor de aanwezigheid van Minister-president Yves Leterme en minister van cultuur Bert Anciaux, die beiden mede-initiatiefnemer zijn bij de totstandkoming van het charter. Het charter is volgens haar een uiting van de waardering voor de taak van het middenveld en van de noodzaak om samen te werken. Verder belichtte Ann Demeulemeester de nieuwe rol van de Verenigde Verenigingen die, door de open pluralistische structuur, de representatieve partner voor de overheid wordt. Ze benadrukte dat het charter een wederzijds engagement is, een instrument van concrete samenwerking en beleidsmaatregelen ter versterking van de sociale cohesie.

Toelichting bij charter door Minister-president Yves Leterme

De Minister-president drukte zijn waardering uit voor de rol van het middenveld en wees op de in verenigingen aanwezige expertise en inhoudelijke competentie. Volgens hem zijn het niet de overheid of de markt die de samenleving maken, maar ontstaat de samenleving veel meer tussen overheid en markt, tussen het gemeentehuis en de winkels, daar waar mensen mekaar ontmoeten. De Vlaamse samenleving heeft voor hem pas echt levenskracht wanneer iedereen, kan, mag en wil meedoen en daar ook kansen toe krijgt, in respect voor mekaar. Hij legde de klemtoon op een samenleving waarbij iedereen verantwoordelijkheid opneemt voor zichzelf en mekaar, in plaats van op de overheid te wachten. Voor hem moet de overheid niet alles willen doen en bepalen: "De overheid moet zich bescheidener gaan opstellen, als facilitator, hoogstens als regisseur, maar in elk geval het stuk zelf niet willen spelen. Initiatieven moeten komen van de mensen zelf, van de verenigingen. De overheid moet niet in concurrentie willen treden met dat verenigingsleven, maar ondersteunen wat bestaat en het creativiteitsgevoel bij mensen stimuleren zodat mensen engagement opnemen in die samenleving"

De Minister-president beklemtoont dat het verenigingsleven ruim kan bekeken worden: "Het gaat samengevat over al die mensen die niet onverschillig aan de kant blijven staan. Meedoen, spreekt ook uit de duizenden maatschappelijke activiteiten waarvoor honderdduizenden vrijwilligers in Vlaanderen zich dag in dag uit inzetten. Dat kan gaan over herstel van onze natuur, zorg voor mensen, sportief engagement,"

Hij wijst op de nood aan versterking van het verenigingsleven, mede door de extremistische en racistische incidenten van de afgelopen maanden. Verder vraagt de Minister-president om oog hebben voor bijzonder veel goede dingen, die al te weinig in de media aan bod komen. Hij waarschuwt voor de verdere evolutie naar de ik-cultuur, waarin sociaal isolement en uitsluiting welig tieren. De Minister-president wijst erop dat de overheid onvoldoende is uitgerust om een dam op te bouwen tegen de verzuring, dat daarbij de samenwerking met en erkenning van het verenigingsleven noodzakelijk is.

De Minister-president ziet vier belangrijke taken voor verenigingen:

- Verenigingen brengen mensen bijeen en bieden kansen tot emancipatie, maatschappelijke betrokkenheid en leiden tot sociale cohesie en integratie.

- Verenigingen geven mensen een geïnformeerde stem en laten burgers participeren aan het beleid van de overheid. Ze wegen op belangrijke maatschappelijke beslissingen en instellingen zoals markt en media.
- Verenigingen inspireren het beleid op basis van eigen ervaring en expertise, wat ervoor zorgt dat er meer ruimte is voor aangepast beleid en maatwerk.
- Verenigingen geven vaak zelf mee gestalte aan de uitvoering van het beleid, al dan niet in partnerschap van de overheid. Verenigingen scheppen een draagvlak voor het beleid en verdiepen democratische processen in de samenleving.

De Minister-president wijst op het belang om het charter, waarover in grote lijnen eensgezindheid is en dat op korte termijn zal worden goedgekeurd in de regering, om te zetten in concrete agendapunten, in een langdurig partnerschap. De Minister-president wil een belangrijk thema toevoegen naast diversiteit en sociale cohesie, namelijk het versterken van het bereik van verenigingsleven in gebieden, paradoxaal genoeg vaak stedelijke gebieden, met een beperkt sociaal weefsel. Als afsluiter bij zijn toelichting concludeerde hij dat niet alleen woorden, maar ook met beslissingen en daden kunnen zorgen voor een goed partnerschap ten voordele van de samenleving in Vlaanderen.

Toelichting bij het charter door minister van cultuur Bert Anciaux

Hij wijst op het spanningsveld uit het verleden, waarbij de nadruk te veel lag op het individu. Daar is volgens hem vandaag een stevige correctie nodig om een tegengewicht te vormen voor de te individualistische uitspattingen van extreem rechts. Met het nieuwe partnerschap wil hij samen een halt te roepen aan de verrechtsing.

Minister Anciaux pleit voor het verder uitbouwen van decreten, zoals dat al het geval was op het gebied van jeugd en cultuur. Volgens hem is het verenigingsleven daardoor versterkt. Hij wil decreten verder stimuleren in sectoren waar dat nog onvoldoende het geval is, en engageert zich voor de sportsector. Hij verwees naar een uitspraak van de Minister-president, dat sport een middel is om mensen bijeen te brengen en verschillen te overbruggen. Naast decreten, wil minister Anciaux werken aan betere randvoorwaarden. De minister ambieert om in de Vlaamse Regering de belangenbehartiger te spelen van het verenigingsleven, naar andere collega's en andere beleidsniveaus. De minister ziet de administratieve overlast als gevolg van de regelgeving als de grote bedreiging voor het middenveld. Hij gaat ervoor zorgen dat die in de komende maanden geïnventariseerd wordt en dat er een centraal aanspreekpunt komt om alle suggesties te verzamelen. Met die voorstellen wil hij naar de Vlaamse regering, de federale regering en andere niveaus zoals de gemeente en Europa stappen. De minister wil een rondetafel organiseren met het jeugdwerk en jeugdorganisaties, die meer dan ooit problemen hebben in verband met regels op het vlak van ruimtelijke ordening. Ook het aanbod in het kader van de billijke vergoeding is een stap vanuit de Vlaamse regering om een stuk verantwoordelijkheid op te nemen. En tot slot wil de Vlaamse Regering vanaf 2007 ook extra middelen vrijmaken om de rol van het Steunpunt Vrijwilligers te verbreden.

Een andere uitdaging ziet de minister in de interculturele samenleving, waar mensen met wederzijds respect moeten kunnen groeien en mekaar vertrouwen. Het verenigingsleven kan een belangrijke taak hierbij opnemen. De minister maakt ook projectmiddelen vrij.

Minister Anciaux belooft om ook voor 2007 de Kom uit uw Kot campagne te ondersteunen met 200.000 euro. Hij is van mening dat deze campagnes maar succesvol kunnen zijn als ze langdurig lopen. We moeten met zijn allen de Vlaamse gemeenschap vormgeven.

Wat beleidsparticipatie betreft wijst de minister op het belang om bestaande initiatieven te ondersteunen en wil een sterke betrokkenheid vanuit het middenveld in de Strategische Adviesraden. Verder wil hij zorgen voor ondersteuning en professionalisering van de Verenigde Verenigingen door middelen te voorzien voor een

goed secretariaat. Minister Anciaux concludeert dat op momenten van dreigende verzuring het cruciaal is om met diegenen die een engagement opnemen en zorg willen dragen voor heel die gemeenschap, in een goed adviserend bondgenootschap te stappen.

Voorstelling van het Charter¹

Eerste schetste Danny Jacobs het ontstaan van de Verenigde Verenigingen in 2002, als divers samenwerkingsverband van een negentigtal koepelverenigingen, met zowel een sociale (sociale cohesie), een democratische (mensen een geïnformeerde stem geven) als een politieke (beleidsbeïnvloeding en ondersteuning) opdracht.

In 2004 lanceerden de Verenigde Verenigingen het idee van een "overleg en charter" n.a.v. de Vlaamse parlementsverkiezingen. Dit voorstel werd door diverse politieke partijen positief onthaald en gevolgd door gesprekken met het kabinet van de minister-president. Op 19 mei 2006 nam de Vlaamse Regering de formele beslissing om het overleg met het middenveld op structurele manier op te starten en met als basis een charter. De regering gelast de Minister-president alle collega's die het wensen nauw te betrekken bij de operationalisering van dit overleg en de ondertekening van het charter. Via het overleg zullen horizontale dossiers worden behandeld, geen thema's van de Strategische Adviesraden of VESOC.

De Verenigde Verenigingen wordt daarbij de representatieve gesprekspartner.

In functie van de thema's zal de Verenigde Verenigingen de gesprekspartners aanduiden voor het overleg met de regering. Verder wordt verwacht dat de Verenigde Verenigingen zich blijvend openstelt voor nieuwe organisaties.

Een aantal belangrijke punten:

- Het Charter is een startpunt in het verder ontwikkelen van de samenwerking tussen verenigingsleven en overheid op basis van gedeelde waarden en wederzijds respect.
- Beide partijen erkennen via het Charter de nood aan het bestendigen van een wederzijdse dialoog en samenwerking in de samenleving.
- Het benadrukt de wil tot het aangaan van formele en transparante relaties.
- De overheid erkent de specifieke en onafhankelijke rol en de bijdrage van het verenigingsleven in de diverse beleidsdomeinen van de samenleving.
- Het verenigingsleven verbindt er zich toe haar maatschappelijke taak op te nemen op een manier die de democratische basiswaarden verdiept en verspreidt.

Het charter bevat vier onderdelen:

- het definieert de gedeelde principes tussen overheid en verenigingsleven
- het bevat de opsomming van de engagementen van de Vlaamse overheid
- het bevat de opsomming van de engagementen van het verenigingsleven
- de bepalingen inzake opvolging, evaluatie en gedragenheid van de overeenkomst.

Eerste vragen over het charter (moderator: Ann Demeulemeester)

Ann Demeulemeester wijst eerst op het belang van een menselijke vertaling van de tekst van het charter, zodat die ook voor de vrijwilligers duidelijk en motiverend wordt.

Vragen:

Lieve Van Bockstael (Kolena vzw) vindt een campagne, zoals Kom uit uw Kot, die misschien maar twee jaar gaat duren, veel te kort.

Danny Jacobs repliceert hierop dat het charter niet enkel met deze Vlaamse Regering, maar met de Vlaamse overheid, hopelijk voor meerdere legislaturen wordt afgesloten.

Ann Demeulemeester benadrukt het belang om vanuit korte projecten met vooral tijdelijke financiering te evolueren naar langdurige structureel gefinancierde initiatieven. De uitdagingen waarvoor we staan, zoals het bereiken van mensen die we niet bereiken, of zoals verzuring tegengaan of diversiteit, kunnen we alleen maar zo aanpakken.

¹ Voor de uitgebreide versie kan u de ppt downloaden op www.komuituwkot.be (bij actueel)

Koen Van den Broeck (Landelijke Gilden) vraagt zich af hoe de participatie van de kleinere verenigingen zal geactiveerd worden.

Ann Demeulemeester: In eerste plaats via het gestructureerd overleg met de Vlaamse regering en ook het Vlaams parlement, want die betrekken wij ook graag in dit verhaal. Het structureel overleg zal concreet vertaald worden in werkgroepen, met wisselende partnerschappen naargelang van het thema waarover het gaat. Op die manier hopen wij het verhaal van participatie en betrokkenheid te verdiepen, ook van die sectoren van het middenveld zoals de minderhedensector en de verenigingen waar armen het woord voeren, die het nu moeilijker hebben in hun contacten met de overheid. Dat is een meerwaarde die we bieden vanuit de Verenigde Verenigingen, om voor de kleinere middenveldorganisaties die niet de kanalen hebben om hun thema's op de agenda te plaatsen, hun belangen en insteek over te brengen en te verdedigen bij het beleid.

Voorstellen tot concrete werkingskalender in 2006 en 2007.

Ann Demeulemeester licht de vier grote blokken in de werkingskalende toe: "Op 23 juni tijdens de bijeenkomst met de ministers, was er rond een aantal zaken consensus, nu willen we eerst de hele groep consulteren alvorens verder te gaan. Het is de bedoeling om minstens eenmaal per jaar de aangesloten organisaties bijeen te roepen in een forum dat functioneert als een soort klankbord."

De vier grote blokken zijn:

- Sociale cohesie
- Diversiteit
- Participatie
- Voorwaardenscheppend karakter.

1. SOCIALE COHESIE²

- **Verdere ondersteuning door de overheid van de campagne "Kom uit uw Kot"**
- Nagaan van de mogelijkheid tot het opzetten een mediacampagne ter bevordering van vrijwilligerswerk en het verenigingsleven.
- **Opzetten van een initiatief gericht op het wegwerken van 'blinde vlekken' inzake het bereik van het verenigingsleven**

Wat het eerste puntje betreft is Ann Demeulemeester blij met de uitspraak van minister Anciaux over de mogelijke verdere financiering van de Kom uit uw Kot campagne. Verenigingen hebben veel impulsen nodig om de stap te zetten naar nieuwe mensen en naar mekaar. Dat vraagt veel communicatie en ondersteuning nodig, het is een prioriteit.

Het voorstel van een mediacampagne heeft voorlopig nog geen concrete invulling. Nu zijn er grote campagnes voor innovatie en ondernemerschap, maar er is evenzeer nood aan de promotie van het verenigingsleven en het vrijwilligerswerk.

Het derde punt is een voorstel van de regering om de gebieden in kaart te brengen waar het verenigingsleven zwak staat en te zoeken naar initiatieven ter versterking. Het is een thema dat in veel verenigingen leeft en waarbij we kunnen samenwerken.

2. DIVERSITEIT

- Erkenning door de overheid van en steun verlenen aan de verenigingen waar armen het woord nemen en van de etnisch-culturele minderheden
- **Het in kaart brengen van de diverse beleidsinitiatieven inzake het diversiteitsbeleid met het oog beter afstemming en het mogelijk maken van doeltreffende, structurele initiatieven**
- Werken aan kennisopbouw en -uitwisseling rond gelijke kansen en diversiteit

² Over de puntjes in het vet gedrukt was een consensus op het overleg van 23 juni 2006.

Het omgaan met verschillen in de samenleving is een heikel en veelbesproken thema, temeer door het directe verband met de verzuring en de afname van solidariteit. Een van de grootste discussiepunten is de keuze tussen het meer divers maken van het bestaande verenigingsleven of het investeren in de zelforganisaties.

Ann Demeulemeester stelt dat dit het verkeerde debat is. Het moet een "en en"-debat zijn. Het versterken van de koepels zoals die van de verenigingen waar armen het woord voeren en de etnisch-culturele minderheden is een noodzakelijke evolutie, zoals dat ook gebeurd is bij de arbeidersbeweging, de vrouwenbeweging,....

Een ander punt is de veelheid in benaderingen in de verschillende subsectoren en door de verschillende ministers van de diversiteitsthematiek. De Verenigde Verenigingen zijn vragende partij voor meer afstemming in het Vlaams beleid en vragen een meer structurele benadering met structurele middelen om af te stappen van het projectmatige verhaal dat per subsector anders wordt ingekleurd. Een model hierbij is de sector van tewerkstelling met de diversiteitsconsulenten die op langere termijn werken. Dergelijke formule moet ook kunnen voor het brede middenveld. Verder is er ook nood aan kennisopbouw en uitwisseling hieromtrent.

3. PARTICIPATIE

- Vraag naar optimale inbreng van het middenveld bij de Strategische Adviesraden binnen (delen van) de diverse Vlaamse beleidsdomeinen
- Vraag naar betrokkenheid van het middenveld bij verzelfstandigde agentschappen
- Vraag naar het creëren van nieuwe participatie-instrumenten zoals de participatiekoffer en de participatiebarometer
- **Opvolging evaluatie decreet lokaal cultuurbeleid**

Participatie is een thema dat met beter bestuurlijk beleid al vaak op de agenda van de verschillende ministers heeft gestaan. Wij moeten vaststellen dat, ondanks het strategisch basisdecreet over de adviesraden, het middenveld onvoldoende betrokken is bij die adviesstructuren en dat de werking zoals voorzien, niet volstaat. We gaan daar volgend jaar zeker mee verder. Dit geldt ook voor de verzelfstandigde agentschappen.

Er zijn een aantal nieuwe participatie-instrumenten zoals de participatie-koffer en de participatie-barometer in het onderwijs. We zouden willen dat er vanuit de overheid impulsen komen om ideeën, die leven in het middenveld in verband met betrokkenheid van de bevolking, ook effectief te ondersteunen en mee uit te werken.

Waar we volgend jaar zeker concreet voor gaan is de betrokken van het middenveld bij het lokaal cultuurbeleid; Uit de evaluatie blijkt dit nu veel te beperkt te zijn.

4. VOORWAARDENSCHIPPEND KADER

- Vraag naar inventaris gericht op vereenvoudiging van de regelgeving voor de verenigingen
- Erkenning en certificering binnen "elders verworven competenties" in verenigingen en vrijwilligerswerk
- **Opzetten van een informatie-initiatief in uitvoering van de nieuwe regelgeving met betrekking tot het statuut van de vrijwilliger**
- **Het subsidiëren van de werking van de Verenigde Verenigingen als interface met de overheid**

Het belang van de vereenvoudiging van de regelgeving werd reeds door minister Anciaux aangehaald. We gaan dit mee verder opvolgen vanuit de Verenigde Verenigingen.

Met de erkenning van de elders verworven competenties willen we zeker iets mee doen als het over enkele maanden hopelijk duidelijk is.

Verder zouden we graag hebben dat er een gezamenlijk initiatief komt over de gevolgen van de nieuwe regelgeving voor het statuut van de vrijwilliger.

Over het laatste puntje heeft minister Anciaux al een uitspraak gedaan, namelijk het ondersteunen van een soort secretariaat voor de Verenigde Verenigingen.

Debat (moderator: Hugo De Vos)

De bedoeling van het debat is het verzamelen van de suggesties voor het jaarplan, zodat de kerngroep in staat is om daar rekening te houden in de verdere contacten.

Spontane reacties:

Stefaan Declercq (Oxfamsol): Werken jullie met de Verenigde Verenigingen ook rond het kiesgedrag van mensen van vreemde origine?

Ann Demeulemeester: In Antwerpen is er de campagne Kom uit uw Kot en Stem. Er is geen algemene oproep geweest, maar verschillende organisaties hebben lokaal wel initiatieven genomen. Ook in Gent was er een dergelijk initiatief.

Rieke Jacobs (Zicht op cultuur) vraagt om het luik diversiteit voldoende ruim te bekijken en ook de mensen met een handicap meer te betrekken.

Lieve Van Bockstael (Kolena vzw) vraagt of ook op het vlak van bos en natuurdecreten gaat gewerkt worden aan de vereenvoudiging.

Danny Jacobs repliceert dat dit in de betrokken sectoren blijft, het is geen horizontaal thema.

Ilse Dielen (ACV): Het onderscheid tussen de Verenigde Verenigingen en de Strategische Adviesraden is voor niet iedereen duidelijk. We moeten gaan voor een 'en en verhaal', waarbij de Strategische Adviesraden binnen hun eigen domeinen de taak van beleidsvoorbereiding en advies opnemen en dat wij als Verenigde Verenigingen veel meer in de diepte en naar uitbreiding werken.

Lutgart van Parijs (Beweging tegen geweld): Wij zijn geen echte vereniging, eerder een beweging, maar we behandelen een problematiek die enkel door het middenveld kan behandeld worden, ik bedoel de manier van denken rond geweld, het intrafamiliale. We hebben het middenveld nodig om daar verandering in te brengen, maar anderzijds hebben jullie ons ook nodig om rond dat denken ons iets te veranderen.

Danny Jacobs: Wij gaan heel breed in de definitie van verenigingen: van een groepje mensen in een buurt zonder een structuur, of lokale verenigingen die onafhankelijk bezig zijn tot afdelingen met een gewestelijke of nationale werking. De Verenigde Verenigingen heeft een open karakter, wij willen ons niet beperken tot bijvoorbeeld enkel maar vzw's.

Debat over de agendapunten³

1. SOCIALE COHESIE:

Luc Moerkerke (Vlaams Netwerk van verenigingen waar armen het woord voeren): Een forumvergadering is niet echt laagdrempelig, voor mij zou het gemakkelijker zijn rond een tafel met een iets kleinere groep. In verband met de blinde vlekken doet hij het voorstel om, naar analogie met de cursussen voor monitoren die nu op lokaal vlak door Jeugd en Stad worden georganiseerd, om overall betaalbare vormen aan te bieden voor vrijwilligers. Dit is voor hem een zinnigere investering dan een mediacampagne.

Sanghmitra Bhutani (Minderhedenforum) benadrukt het belang om grondig na te denken wie men wil bereiken met een mediacampagne en de strategie hieraan aan te passen.

Lieve Van Bockstael: Met Kom uit uw Kot activiteiten bereiken we de verzuurde mensen niet, die blijven achter hun TV zitten. Er is nood aan nieuwe strategieën.

³ Het betreft een selectie van de voornaamste bemerkingsen en aanvullingen vanuit de verenigingen

Bieke Jongen (ACW Limburg) vindt dat ook binnen de verenigingen verzuurde mensen zijn. Enkel verenigingen die samenwerken met andere verenigingen is onvoldoende. Kom uit uw Kot Limburg past het DOM-principe toe: dichtbij, ontmoeten, meerwaarde. Zoek vanuit uw vereniging contact met mensen die je anders moeilijk bereikt.

Yves Verschaeren (VFG): Personen met een handicap willen vaak deelnemen, maar worden geconfronteerd met ontoegankelijkheid en een beperkte mobiliteit, en dat zijn nu twee dossiers die nu net heel moeilijk liggen in Vlaanderen. Randvoorwaarden om te kunnen participeren, hoe gaan jullie daarmee om?

Ann Demeulemeester: We nemen die bekommernis zeker mee als we gaan nadenken op welke manier we de blinde vlekken gaan aanpakken en te zorgen dat onze communicatie ingebed is in een strategie van de verenigingen zelf. Het groot probleem is hoe. Hoe krijg je lokale afdelingen zover om daarin mee te gaan? Naast randvoorwaarden zijn er ook financiële en culturele drempels die moeten overwonnen worden. Het is juist in de ontmoetingen van alle verenigingen dat concrete initiatieven kunnen uitgewerkt worden.

2. DIVERSITEIT

René van Dingenen (Werkgroep Isis): Beleidsbeïnvloeding vind ik niet direct in de vier puntjes, het moet ook niet direct de eerste stap zijn, want vaak sectorgebonden.

Ann Demeulemeester benadrukt de wens van de Kerngroep voor een horizontaal overleg over diversiteit. Dit is een noodzakelijke voorwaarde om resultaat te boeken.

Rieke Jacobs treedt dit bij. Haar vereniging wordt altijd bij welzijn geplaatst, maar er is evenzeer overleg nodig over onderwijs en werkgelegenheid.

Caroline Penders (Kabinet van minister Keulen) betreurt dat minister Keulen niet direct betrokken werd, hij is bereid om mee te werken. "De voorstellen die ik hier heb gehoord zijn zeer positief, dus van onze kant, zijn wij echt vragende partij om mee betrokken te mogen worden", zegt Caroline Penders.

Herwig Hermans (Welzijnszorg) pleit ervoor om heel resultaatgericht te werken en niet te wachten tot alles in verband met diversiteit is in kaart gebracht.

Marc Berghman (ACW Brussel-Halle-Vilvoorde) stelt dat het voor zelforganisaties belangrijk is om eerst sterk genoeg te staan, alvorens met overheden te gaan praten, zo was dat ook in het verleden voor de Nederlandstaligen in Brussel.

Hij heeft een voorstel voor het kabinet van minister Keulen, namelijk om nieuwkomers te laten kennis maken met het verenigingsleven in het kader van inburgering. Verenigingen zijn cruciaal bij het opbouwen van een sociaal netwerk. Hij vraagt om de Verenigde Verenigingen meer te betrekken bij de inburgeringcursussen.

Sigrun Jorissen (Viva-SVV) heeft vragen bij de projectoproep 'managers voor diversiteit' (kabinet Keulen). Ze vindt het voor verenigingen moeilijk om het in de werking te passen. Deze bemerking heeft ze na de vergadering verder besproken met Caroline Penders.

3. PARTICIPATIE

Marie Beelaerts (VIVA-SVV) vindt de opvolging van de evaluatie decreet lokaal cultuurbeleid bijna het allerbelangrijkste agendapunt. "Wij werken met plaatselijke afdelingen en plaatselijke vrijwilligers. Plaatselijke overheden zien vaak het belang niet in van bijv. de Kom uit uw Kot campagne. Daarvoor is druk nodig van bovenaf.

Fred Dhont (Socius) wijst op het belang van charters op het lokale vlak.

Lieve de Schrijver (S-Sport): Wij hebben voor 2005 allemaal onze budgetten gekregen van Anciaux, en allemaal tekorten. Ik denk als de minister dan een decreet belooft, dat hij dan ook voldoende middelen moet voorzien. We moeten ervoor zorgen dat er voor al de decreten die met ons te maken hebben, ook voldoende geld wordt voorzien.

4. VOORWAARDENSCHIPPEND KADER

Fred Dhont: Een mediacampagne is misschien eerder om vrijwilligers te erkennen, niet om ze te bereiken. Er moet ook civiele erkenning komen, zodat vrijwilligers naast een statutaire, ook een reële erkenning krijgen in de samenleving.

Afrondende conclusies door Mark Elchardus:

In 2002 zijn we gestart met de Staten-Generaal van het middenveld, nu de Verenigde Verenigingen. Het doel was om samen de omstandigheden scheppen om onze taken zo goed mogelijk te kunnen vervullen en daarbij mekaars eigenheid te respecteren, op functioneel, levensbeschouwelijk en ideologisch vlak. De focus ligt op horizontale thema's waarrond we kunnen werken.

Met de ondertekening van het charter en de erkenning van de Verenigde Verenigingen als gesprekspartner zetten we een tweede historische stap in de relatie tussen verenigingen en samenleving en tussen verenigingen en overheid. Met charter erkent de overheid de rol van het verenigingsleven en bevestigt ze de onafhankelijke rol ten opzichte van overheid en markt, maar met een stem die even luid kan klinken als die van bijvoorbeeld de massamedia. Van onze kant hebben wij ons in dat charter ertoe verbonden om de overheid te erkennen in de taak die zij vervult, alsook de specificiteit van de politiek en de politieke opdracht.

Ik wil terugkomen op een punt dat in 2002 actueler was dan nu, toen er een soort tegenstelling tussen aan de ene kant voorstanders van mensen die het middenveld wilden erkennen en mensen die wilden de nadruk leggen op de 'primauteit' van de politiek. Ik heb dat altijd een valse tegenstelling gevonden. Het middenveld is samen met het onderwijs, aangetoond in onderzoek, de enige die effectief bijdraagt tot vormen van het soort burgers die een democratie best heeft en waarvan ik ook vind dat een goede regering ze ook verdient, burgers die betrokken zijn, vertrouwend zijn en kritisch blijven.

Ik herinner me dat in 2004, toen we hier de vorige keer stonden en het idee van een charter lanceerden, er een kritische stem was in de zaal die twijfelde aan het effect van een charter. Dat was toen een heel belangrijke bijdrage tot de discussie, vandaar dat we nu geprobeerd hebben om een concrete agenda te ontwikkelen.

Over de vier punten van dit agenda zijn vandaag heel veel ideeën geopperd. De vraag naar meer kennis werd duidelijk geformuleerd. Nu moeten we bekijken welke kennis we als Verenigde Verenigingen zelf hebben en waarvoor we een appel op de overheid gaan doen om ons te ondersteunen. Kunnen wij een structuur ontwikkelen onder onze verenigingen waarbij we beter kennis uitwisselen en verzamelen?

Daarnaast kwam de opmerking om niet langer te wachten op kennis, maar dringend te beginnen met iets te doen in de praktijk. Hierbij kwamen voorstellen voor meer cursussen en het belang van sport om meer mensen bij het verenigingsleven te betrekken. Bij de inburgeringstrajecten is het belangrijk om de belangrijke rol van verenigingen bij het vormen van een sociaal netwerk niet te vergeten.

We krijgen daarbij een soort cyclus, waarbij we voortdurend bezig zijn met kennis verzamelen die nodig is voor onze doelstellingen te bereiken, voortdurend van mekaar leren welke praktijken nodig zijn om de doelstellingen te bereiken en ten derde dat we iets uitbouwen om die praktijken te gaan evalueren. Een eerste stap is zichtbaar maken wat binnen onze organisaties bestaat. Het is me vandaag is opgevallen dat, zeker als we afdalen op het lokale niveau, we heel weinig van mekaar weten waar we mee bezig zijn, en dat een deel van ons met een probleem zit waar anderen al oplossingen voor hebben.

Ook een belangrijk punt dat vaak opduikt, is het betrekken van meer mensen bij het verenigingsleven. Als we spreken van sociale cohesie, dan doen we dat eigenlijk niet om over sociale cohesie zelf te praten, maar omdat we hopen dat sociale cohesie de verzuring tegengaat, die in onze samenleving onverklaarbaar hoog is. Het grote probleem is die mensen te betrekken die je niet bereikt en daar denk ik dat we moeten

vaststellen dat we het antwoord nog altijd niet hebben. Met alles wat wij doen, bereiken we grotendeels de mensen die we al bereiken. Mogelijks ligt de oplossing in de richting van de massa-media. Maar we moeten ons ook realiseren dat initiatieven die we in die richting al genomen hebben, nog niet zo bemoedigend zijn. Er is een segment in onze bevolking dat we niet of moeilijk bereiken en dat door massamedia wel wordt bereikt. Het is voor ons een uitdaging om te kijken wat we daar, eventueel in partnerschap, kunnen doen.